

ĐÀO TẠO LÂM SÀNG NHIỄM TRÙNG HÔ HẤP CẤP NẶNG (SARI)

COVID-19 CẬP NHẬT LÂM SÀNG

Dịch sang tiếng Việt từ bản tiếng Anh *Đào tạo lâm sàng về Nhiễm trùng hô hấp cấp nặng, 2020*. WHO không chịu trách nhiệm về nội dung và tính chính xác của bản dịch. Trong trường hợp có sự không nhất quán giữa bản dịch tiếng Việt và bản tiếng Anh, bản tiếng Anh sẽ là bản chính thức.

Translated from Vietnamese from Clinical Care Severe Acute Respiratory Infection, 2020. WHO is not responsible for the content or accuracy of this translation. In the event of any inconsistency between the English and the Vietnamese, the original English version shall be the binding and authentic version.

**World Health
Organization**

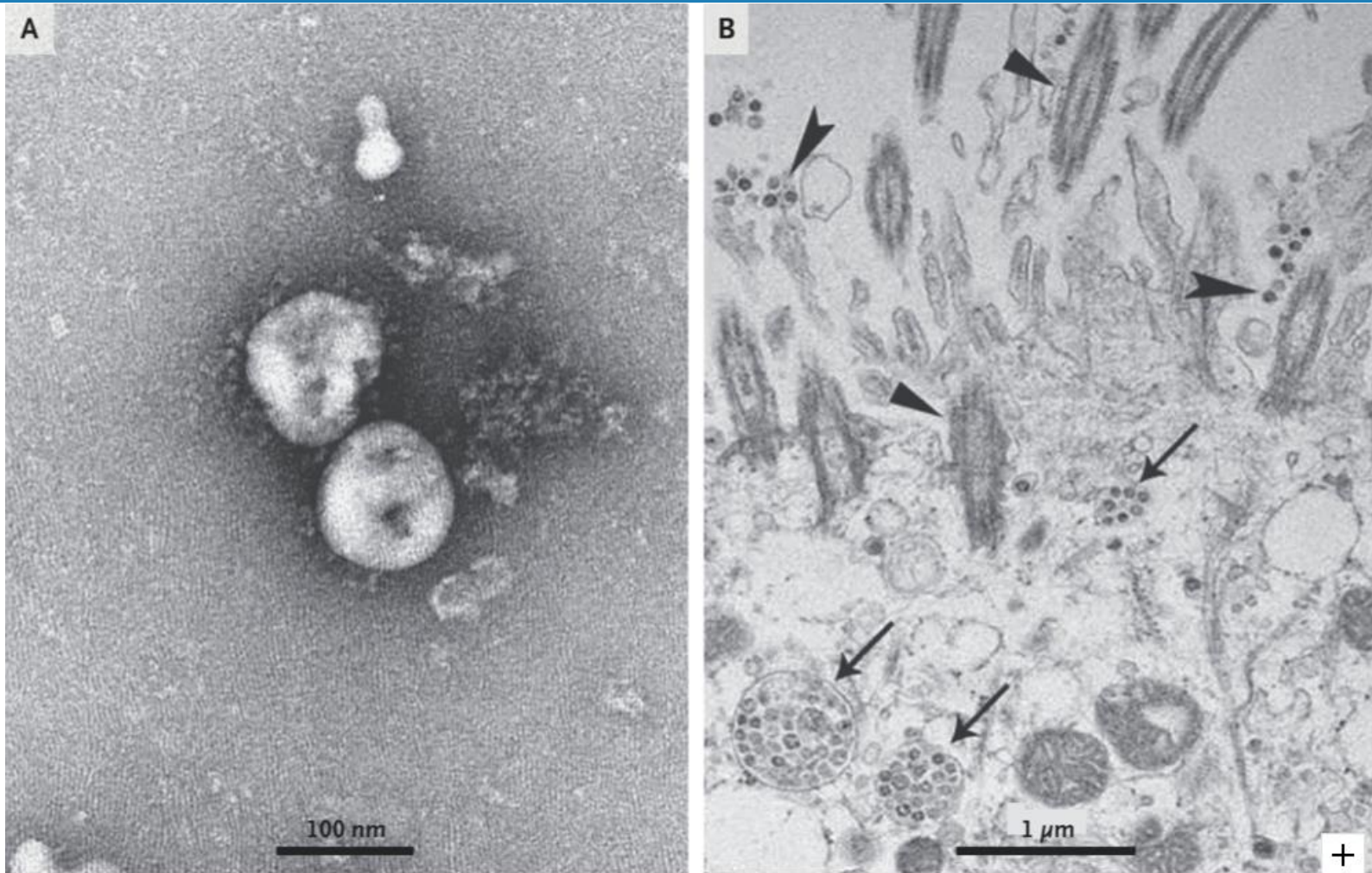
HEALTH
EMERGENCIES
programme

Mục tiêu học tập

Kết thúc bài giảng, bạn có khả năng:

- Mô tả biểu hiện lâm sàng của nhiễm COVID-19.
- So sánh nhiễm COVID-19 với MERS, SARS và các coronavirus khác.
- Cung cấp các đường dẫn tới định nghĩa ca bệnh của WHO và các hướng dẫn khác

COVID-19

Kính hiển vi điện tử:

A Các hạt virus nCoV

B Các hạt virus nCoV trong tế bào biểu mô đường thở của người

**World Health
Organization**

Na Zhu et al. A Novel Coronavirus from Patients with Pneumonia in
China, 2019. DOI: 10.1056/NEJMoa2001017

HEALTH
EMERGENCIES
programme

Coronaviruses (1/3)

- Virus RNA sợi dương, có vỏ, kích thước lớn
- 4 Coronavirus gây bệnh ở người ((H)CoVs) gây ra 10-30% các nhiễm trùng đường hô hấp trên ở người lớn
- **SARS-CoV, MERS-CoV & COVID-19** gây bệnh cảnh nặng ở người
- Các coronavirus giống SARS (SARS-like CoVs) được tìm thấy ở vật chứa là động vật, nhưng chưa phát hiện được ở người

Coronaviruses (2/3)

Đặc điểm chính của các coronaviruses gây nhiễm trùng hô hấp cấp nặng (SARI):

- lây truyền hạn chế từ người sang người, chủ yếu lây truyền trong bệnh viện (MERS > SARS)
- Virus nhân lên ở đường hô hấp dưới
- Đáp ứng miễn dịch vật chủ khác thường (điều hòa lên các cytokine tiền viêm)

Coronaviruses (3/3)

TÊN	Ổ CHỨA ĐỘNG VẬT	RECEPTOR GẮN (chủ yếu)	VỊ TRÍ RECEPTOR (chủ yếu)	SỐ CA BỆNH CHO TỚI NAY*	TỈ LỆ CA BỆNH TỬ VONG
SARS-CoV	Rơi	ACE2	Đường hô hấp dưới	8098	10%
MERS-CoV	Lạc đà một bướu	DPP4	Đường hô hấp dưới, đường tiêu hóa, thận	2494	34%
COVID-19	?	ACE2	Đường hô hấp dưới	7783	?
SARS-CoV-like#	Dơi	ACE2	(chỉ trong ống nghiệm)		

ĐỊNH NGHĨA CA BỆNH

A. Bệnh nhân có nhiễm trùng hô hấp cấp nặng (sốt, ho và cần nhập viện), **VÀ** không có căn nguyên nào khác giải thích được đầy đủ bệnh cảnh lâm sàng **VÀ** có ít nhất một trong các tiêu chuẩn sau:

- tiền sử du lịch hoặc sống tại thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc trong 14 ngày trước khi khởi phát triệu chứng,

hoặc

- Bệnh nhân là nhân viên y tế đang làm việc tại nơi có bệnh nhân nhiễm trùng hô hấp cấp nặng chưa rõ căn nguyên đang được chăm sóc.

B. Bệnh nhân có bất kỳ bệnh lý hô hấp cấp tính nào **VÀ** có ít nhất một trong các tiêu chuẩn sau:

- Tiếp xúc gần với ca bệnh xác định hoặc ca bệnh có thể nhiễm COVID-19 trong 14 ngày trước khi khởi phát bệnh, hoặc

- Lui tới hoặc làm việc tại chợ bán động vật sống ở Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc trong vòng 14 ngày trước khi khởi phát triệu chứng,

hoặc

- Làm việc hoặc tham gia vào cơ sở y tế, nơi đã được báo cáo có bệnh nhân nhiễm COVID-19 liên quan tới bệnh viện, trong vòng 14 ngày trước khi khởi phát triệu chứng.

COVID-19 - LÂY TRUYỀN

- Chùm ca bệnh viêm phổi được báo cáo tại Vũ Hán ngày 31/12/2019, với ca bệnh đầu tiên có triệu chứng ngày 8/12
- Những ca bệnh đầu tiên có liên quan tới một khu chợ ở Vũ Hán
- Lây lan nhanh chóng tại Vũ Hán và sang nhiều tỉnh khác của Trung Quốc và các nước khác
- Lây truyền từ người sang người, nhưng chưa được hiểu biết một cách đầy đủ
- Đã có lây truyền trong bệnh viện sang nhân viên y tế
- Lây truyền qua giọt bắn và tiếp xúc

COVID-19 - DỊCH TỄ*

- Tuổi: 59 tuổi (15-89)
- Nam giới 56%, nữ giới 44%
- Có tiếp xúc với khu chợ:
 - Trước 01/01 - 64%
 - Từ 01/01-11/01 - 16%
 - Từ 12/01-22/01 - 6%
- Giai đoạn ủ bệnh 5.2 ngày (4.1-7.0 95% CI)
- Giá trị R_0 2.2 (1.4-3.9 95% CI)

COVID-19 - BỆNH ĐỒNG MẮC*

- Bệnh đồng mắc chung: 32%
- Đái tháo đường 20%
- Tăng huyết áp 15%
- Bệnh tim mạch 15%
- COPD 2%, bệnh lý ác tính 2%
- Bệnh gan mạn (2%)

* từ nhóm bệnh nhân đầu tiên ở Vũ Hán : [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30183-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5)

COVID-19 - ĐẶC ĐIỂM LÂM SÀNG

- Thời gian ủ bệnh có thể là 5.2 ngày; bệnh nhân có khả năng lây nhiễm trong thời gian này
- Triệu chứng khởi phát bệnh*: sốt (98%), ho khan (76%), mệt mỏi và đau cơ (44%), có đờm (28%), đau đầu (8%), ho máu (5%), tiêu chảy (3%)
- Triệu chứng theo sau: khó thở (25%)

*từ nhóm bệnh nhân đầu tiên tại Vũ Hán: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30183-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5)

COVID-19 - XÉT NGHIỆM THĂM DÒ*

XÉT NGHIỆM THĂM DÒ*:

- Máu: giảm bạch cầu (25%), giảm tế bào lympho (63%), tăng AST (37%)
- Bất thường xquang – CT ngực gặp ở tất cả các bệnh nhân (tổn thương 2 bên gặp ở 98%); thường đông đặc hạ phân thùy và thùy phổi 2 bên

* từ nhóm bệnh nhân đầu tiên tại Vũ Hán: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30183-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5)

COVID-19 - BIẾN CHỨNG

- Viêm phổi (100%)
- Hội chứng suy hô hấp cấp (ARDS) (29%)
- Phát hiện được RNA virus trong máu (15%)
- Tổn thương tim cấp (12%)
- Nhiễm trùng thứ phát (10%)
- 39% nhập ICU, 10% cần thở máy
- 68% ra viện, 15% tử vong, 17% còn điều trị trong bệnh viện.

*từ nhóm bệnh nhân đầu tiên tại Vũ Hán: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30183-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5)

World Health
Organization

HEALTH
EMERGENCIES
programme

COVID-19 - KẾT CỤC

- Tính tới 30/01, có 7783 ca bệnh được báo cáo trên toàn cầu.
- Tại Trung Quốc, có 7736 ca bệnh: 1370 ca bệnh nặng, 170 trường hợp tử vong và 133 trường hợp được xuất viện.
- *Chú ý rằng còn nhiều bệnh nhân đang nằm điều trị tại bệnh viện, do đó không thể tính toán chính xác tỉ lệ ca bệnh tử vong.
- **Truy cập website để cập nhật thông tin mới nhất**
- **<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>**

COVID-19 – XỬ TRÍ LÂM SÀNG

- Phân loại và nhận biết sớm (học phần 3).
- Duy trì nghiêm ngặt các quy trình kiểm soát và phòng chống nhiễm trùng (IPC) (học phần 1b).
- Chẩn đoán sớm (học phần 2a và 5).
- Các phương pháp hỗ trợ nhiễm trùng hô hấp cấp nặng và sepsis (học phần 8-10).
- Phòng ngừa biến chứng (học phần 11).
- Chưa có bằng chứng về hiệu quả của các thuốc kháng virus đối với COVID-19 , nhưng các trường hợp nặng có thể điều trị kháng sinh cho các nhiễm trùng đồng nhiễm khác có thể có (học phần 7).
- Các thuốc kháng virus đang được nghiên cứu nên được sử dụng cho bệnh nhân như một phần của thử nghiệm lâm sàng được quy trình hóa và được chấp thuận về mặt đạo đức (học phần 15).

Truy cập website: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>

Tóm tắt

- Tháng 12 năm 2019, một coronavirus mới (COVID-19) bắt đầu gây bùng phát viêm phổi tại Vũ Hán, Trung Quốc
- COVID-19 có liên quan với SARS-CoV và MERS-CoV.
- Nguồn gốc ban đầu có thể từ động vật nhưng có khả năng cao lây từ người sang người.
- Số ca bệnh đang gia tăng nhanh chóng, phần lớn bệnh nhân mắc bệnh nhẹ, có biểu hiện sốt, ho, mệt mỏi và đau cơ.
- Xử trí bao gồm nhận biết sớm, tuân thủ kiểm soát và phòng chống nhiễm trùng và điều trị hỗ trợ..